

**EN
OBEROENDE
KRAFT**

Årsrapport Natur & Kulturs stiftelseverksamhet 2019

Stiftelsen Natur & Kultur

Vi är en affärsdrivande stiftelse vars mål är att inspirera till bildning och utbildning och därigenom verka för tolerans, humanism och demokrati. Vår kärnverksamhet är förlagsverksamhet med utgivning av kvalitetslitteratur för den allmänlitterära marknaden och läromedel för såväl skola som högskola. Vi konkurrerar på marknaden som andra förlag, men vägleds av idéerna i vår stiftelseurkund. Långsiktig framgång har över tid skapat ett betydande stiftelsekapital.

Vårt överskott går tillbaka till förlagsverksamheten och till ideella ändamål via vår stiftelseverksamhet. Stiftelseverksamheten kan delas upp i tre delar: utdelning av pris, utdelning av stipendier samt fördelning av ekonomiska stöd till organisationer som arbetar i linje med vår urkund och våra humanistiska ideal.

Under 2019 fördelades dryga 12 miljoner kronor ut via stiftelseverksamheten, vilket är en betydande ökning från tidigare år.

Flertalet beslut om fördelning av bidrag och utdelning av priser och stipendier fattas ytterst av Natur & Kulturs styrelse, eller särskilda kommittéer och jurygrupper tillsatta av styrelsen.

På de följande sidorna presenterar vi närmare vår stiftelseverksamhet, aktuella stödmottagare och samarbetspartners.

Trevlig läsning// Per Almgren, vd

Innehåll

	Stiftelseverksamheten 2019	s. 1
	Ekonomisk översikt: priser, stipendier och stöd	s. 3
Priser	Natur & Kulturs kulturpris	s. 5
	Natur & Kulturs debattbokspris	s. 6-7
	Ingvar Lundbergpriset	s. 8
	Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris	s. 9
	Natur & Kulturs översättarpris	s. 10
	Årets översättning	s. 11
	Prisutdelningar	s. 12
Stipendier	Johan Hanssonstipendiet	s. 13
	Årets översättarstipendiat	s. 13
	Natur & Kulturs litterära arbetsstipendium	s. 14
	Natur & Kulturs populärvetenskapliga arbetsstipendium	s. 15
	Cullbergstipendiet	s. 16
	Natur & Kulturs särskilda stipendium	s. 17
Stöd	Översikt och sidhänvisningar för stöd	s. 18-29
	Stiftelsen kommunicerar	s. 30-31
	Kontakt	s. 32

12 574 000 kr fördelades på priser, stipendier och stöd 2019

Priser

Natur & Kulturs Kulturpris	400 000 kr
Debattbokspriset	250 000 kr
Populärvetenskapligt pris	100 000 kr
Ingvar Lundbergpriset	100 000 kr
Natur & Kulturs översättarpris	120 000 kr
Årets översättning	100 000 kr

	1 070 000 kr

Stipendier

Johan Hansson-stipendiet	20 000 kr
Litterära arbetsstipendier	1 200 000 kr
Populärvetenskapliga arbetsstipendier	400 000 kr
Cullbergstipendiet	180 000 kr
Särskilda stipendier	900 000 kr
Årets översättning	50 000 kr

	2 750 000 kr

Ekonomiska stöd

Svenska PEN
Expo
Förenade förorter
VoxUkraine
Fanzingo
Raoul Wallenberg Academy
Teater Fryshuset
SSE Literary Agenda
Hello World!
Segerstedtinstitutet
Helamalmö
Tjejer i förening
TRIS (tjejers rätt i samhället)
Svenska Dyslexiföreningen/ stiftelsen
Vetenskapsfestivalen
Göteborgs Litteraturhus
Höj Rösten Politikerskola
Röda Korsets Ungdomsförbund
Diverse mindre stöd

8 754 000 kr

**Stiftelsen Natur & Kultur
fördelade 3 820 000 kr i priser och
stipendier 2019.**

Natur & Kulturs kulturpris är vårt största och mest anrika pris. Det har delats ut årligen sedan 1974 och ges till en eller flera personer som har gjort en väsentlig insats inom kulturområdet. Prissumman höjdes 2019 till 400 000 kr.

Laleh Pourkarim

musiker

Juryns motivering:

Laleh Pourkarim tilldelas Natur & Kulturs kulturpris 2019 för att hon som musiker, låtskrivare och självständig artist förmår beröra människor i alla åldrar. Laleh skapar sitt eget unika uttryck i gränlandet mellan pop, rapp och visa, där texterna kan berätta om förorten, bostadsköer och fotbollsplaner, men samtidigt ha en poetisk lyskraft som öppnar sig mot frågor om livet, döden och om att förvalta sina möjligheter. Hennes musik spelas vid stora konserter likaväl som vid skolavslutningar och begravningar. Både i sitt budskap och till sin person är Laleh Pourkarim en stark förebild.

KULTURPRISET
NATUR & KULTUR

Foto: Håkan Elofsson

DEBATTBOKSPRISET

NATUR & KULTUR

Natur & Kulturs debattbokspris är Sveriges största debattbokspris. Det tilldelas en författare till en svensk fackbok som har bidragit till att fördjupa samhällsdebatten. Prissumman är 250 000 kr och delas ut under Almedalsveckan i Visby.

Lars Berge

författare och journalist

Juryns motivering:

Lars Berge tilldelas Natur och Kulturs debattbokspris 2019 för att han med enträgen research och nyansrikedom avslöjar att vargattacken i Kolmården inte var någon enskild händelse. Berge visar hur en övertro på vår förmåga att förstå och tolka naturen, tillsammans med vårt eget flockbeteende, hindrar oss från att se även de tydligaste varningstecken – med förödande konsekvenser för både människor och djur.

Debattprisdebatt i Almedalen

Prisutdelningen för debattbokspriset hölls i Krukmakarens hus i Visby under Almedalsveckan. I samband med prisutdelningen arrangerades ett seminarium.

Vems natur? Om varg, människa och dagens klimatrörelse

Lars Berge tecknar i *Vargattacken* bilden av en arbetsplats som gradvis börjar se på vargen som någonting annat än ett rovdjur – ett djur som kan domesticeras, tämjas och existera i harmoni med människan. Resultatet av denna idealisering blir katastrofal och en människa mister livet.

Vi ser idag ett växande engagemang för klimatet. Men vilka bilder av naturen präglar egentligen dagens klimatrörelse och hur har de uppstått? Vilka intressen står mot varandra när den industrialiserade människan ska "rädda" en natur som hon ofta har en mycket begränsad erfarenhet av? Hur ser vi på våra egna behov när de står i konflikt med jordens biologiska mångfald?

Medverkande:

Lars Berge, pristagare och författare till *Vargattacken*

Helena Granström, författare och kulturskribent

Staffan Widstrand, naturfotograf

Moderator: **Andreas Ekström**, journalist och författare

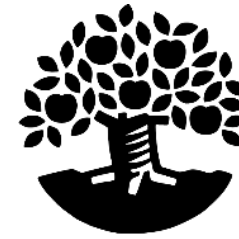

4. Att tämja vargar & äga naturen – med Lars Berge

Samtalet finns tillgängligt i Natur & Kulturs podd Kurage.

Foto: Frida Winter

INGVAR LUNDBERG PRISET

NATUR & KULTUR

Ingvar Lundbergpriset tilldelas en person som har gjort avgörande insatser inom forskning eller utbildning för att främja kunskap om läs- och skrivinläring. Prissumman är 100 000 kr och delades ut på Natur & Kulturs Läs- och skrivkonferens i Stockholm.

Ulrika Wolff

professor vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet

Juryns motivering:

Ulrika Wolff tilldelas Ingvar Lundbergpriset 2019 för att hon utifrån en bred förståelse av läsningens alla delar, skarpsynt och uthålligt, undersöker vilka metoder som bäst gynnar elevers läs- och skrivutveckling. Hon har i sin forskning utvecklat diagnostiska verktyg och prövat effekten av olika pedagogiska insatser. Hon har också visat att intensivläsning, med fokus på både fonologi och förståelse, ger eleven chans att uppleva och se sina egna framsteg. Ulrika Wolff står för en vetenskapligt grundad helhetssyn på läsning som är ägnad att vägleda och inspirera lärare, helt i Ingvar Lundbergs anda.

POPULÄRVETENSKAPS PRISET

NATUR & KULTUR

Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris delades ut för tredje gången. Priset ska tilldelas personer som på ett kreativt sätt sprider aktuell forskning till allmänheten. Prissumman är 100 000 kr.

Åsa Wikforss

professor i teoretisk filosofi vid Stockholms universitet

Juryns motivering:

Kraftfullt och elegant populariserar Åsa Wikforss filosofin, förklarar vetenskapens villkor och försvarar forskarens roll. Med engagemang, envishet och pedagogisk klarhet punkterar hon en relativiserande kunskapssyn, stimulerar till kritiskt tänkande och upprätthåller det goda samtalet.

Natur & Kulturs översättarpris

Natur och Kulturs översättarpris instiftades 1985 och avser att belöna personer som har gjort förtjänstfulla översättningar till eller från svenska språket. Priset delas ut av Svenska Akademien till två personer som vardera får 60 000 kronor.

Pristagare 2019 är **Margareta Eklöf** och **Eva Johansson**

Margareta Eklöf översätter sedan tidigt 1970-tal från engelska, norska och danska. Hon har översatt drygt 500 titlar, mest sakprosa, men även romaner och barnböcker. Utöver ett stipendium från Bonniers tilldelades hon 2017 ALIS pris som *Upphovsrättens hjälte*.

Eva Johansson har arbetat som översättare sedan 2003. Samtida engelskspråkig skönlitteratur är hennes specialitet och hon har bland annat översatt Sarah Perry, Daniel Woodrell, John Williams, Wallace Stegner och Claire Messud.

Årets översättning

En oberoende kraft

Årets översättning instiftades 2010 av Sveriges Författarförbund och delas från och med 2019 ut i ett samarbete med stiftelsen Natur & Kultur. Prisets syfte är att rikta ljuset mot översättandets konst och att premiera översättningar som på ett särskilt berömvärt sätt förenar djärvhets och precision, lyskraft och följsamhet. Pristagaren erhåller 100 000 kronor.

Priset ska gå till ett allmänlitterärt verk som är:

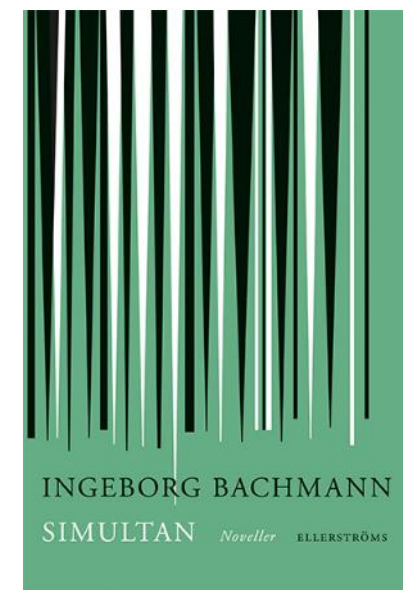
- Översatt till svenska för första gången
- Översatt från originalspråk till svenska
- Utgivet mellan den 1 januari och den 31 december 2019

Linda Östergaard

skönlitterär översättare från tyska och danska

Juryns motivering:

*Linda Östergaard tilldelas Årets översättning för en översättning som med hängivenhet, precision och självständighet av en stilistiskt prövande förlaga har skapat en text som utgör ett svenskt originalverk av yppersta märke. De fallgropar som för en översättare gömmer sig i Ingeborg Bachmanns *Simultan* har Linda Östergaard överbryggat genom noggrannhet, äkthet i uttrycket och trohet inte bara mot originalet utan också mot den konstnärliga helhet som är den text hon själv givit upphov till.*

Prisutdelningar 2019

Populärvetenskapliga priset till Åsa Wikforss delas ut av Per Almgren på Vetenskapsfestivalens invigning i Göteborg.

Årets översättning till Linda Östergaard delas ut av Per Almgren och Ludvig Berggren, SFF, på Internationell författarscen på Stadsbiblioteket i Malmö.

Kulturpriset till Laleh Pourkarim delas ut av Fredrik Strömholm, ordförande Natur & Kultur i Stockholm.

Ingvar Lundbergpriset till Ulrika Wolff delas ut av jurymedlemmarna Ann-Charlotte Smedler och Jenny Wiksten Folkeryd på Läs- och skrivkonferensen i Stockholm.

Debattpriset till Lars Berge delas ut av Åsa Erlandsson, pristagare 2018 under Almedalsveckan i Visby.

Johan Hanssonstipendiet

Natur & Kulturs författare som nått den ärofulla nomineringen till Augustpriset tilldelas Johan Hanssonstipendiet på 20 000 kronor.

2019 tilldelades stipendiet:

Anna Fock för romanen *Väderfenomen*

Foto: Ola Kjellbye

Årets översättarstipendiat

Tillsammans med Sveriges Författarförbund delar Natur & Kultur ut Årets översättarstipendium. Stipendiet är på 50 000 kr och ska tilldelas en nyetablerad översättare under 40 år, med ej fler än två publicerade översättningar av litterära verk bakom sig.

2019 tilldelades stipendiet:

Jens Hjalte

översättare från norska och engelska

Juryn motivering

Jens Hjalte har i sin översättardebut tagit sig an Jan Kjærstads Slekters gang, 700 sidor släktsaga, apokalyptisk undergångsvision och historieskrivning, full av dolda allusioner, hårda fakta och ren fiktion. Hjalte har hittat ett eget språkligt spår och kommer aldrig så nära originalet att norskan lyser igenom, utan väljer med stor precision de rätta orden och har lika stor omsorg om de små detaljerna som om de stora stildragen.

Foto: Anders Bergön

NATUR & KULTURS

ARBETSSTIPENDIUM LITTERATUR

Rakel Chukri skriver om hur de första assyrierna kom till Sverige 1967 från Mellanöstern.

Jenny Küttim skriver en uppväxtskildring med hjälp av hundratals hemliga brev från toppskiktet inom den slutna rörelsen Jehovas Vittnen.

Lina Malers skriver en bok om Irak efter IS och om vad som händer med samhällen som styrts av en av världens mest fruktade terrororganisationer under flera år.

Stina Otterberg skriver en bok om den finlandssvenska författaren och kritikern Hagar Olsson (1893–1978).

Natur & Kulturs litterära arbetsstipendium premierar kvalificerat litterärt arbete inom sakprosa eller skönlitteratur. Stiftelsens stipendiekommitté utdelar efter granskning av ansökningarna tolv arbetsstipendier. Stipendierna är på 100 000 kr vardera och delas ut under tidig höst.

Fanny Härgestam skriver en reportagebok om invånarna i en by i Champagne, Frankrike där Nationell samling har fått ett allt större stöd.

Moa Kärnstrand skriver en bok där hon söker svaret på den drogepidemi som samhället inte klarade av att hantera och som blev en tragedi som glömdes bort.

Anna Mattsson skriver en dokumentärroman om kvinnorna och Khmer Rouge.

Aino Trosell skriver en bok om ett nutida Sverige där socialtjänsten ska ta hand om det som resten av samhället inte klarar.

Anna Jörgensdotter skriver en roman om två familjer, två decennier och två stålstäder på olika sidor av världen, Sandviken i Sverige och Gary i USA.

Anna-Lena Lodenius skriver en biografi över den första svenska nazistledaren Birger Furugård.

Fredrik Mellgren skriver en bok om den svenska utvandringen till Sydamerika för drygt 100 år sedan.

Katia Wagner skriver en bok om förövare som våldtar och kränker sexuellt.

Jessica Abbott, lektor i evolutionär genetik vid Lunds Universitet och har bland annat varit panelmedlem i SVT:s Fråga Lund. Hon ska skriva en bok som beskriver kritiska brytpunkter under livets historia på jorden fram till uppkomsten av intelligens.

Johan Eklöf, fladdermusforskare, författare och naturvårdskonsult. Med lika delar humaniora, naturvetenskap, teknik och medicin ska han skriva en bok om behovet av mörker och hur för mycket ljus påverkar djur, växter och människor.

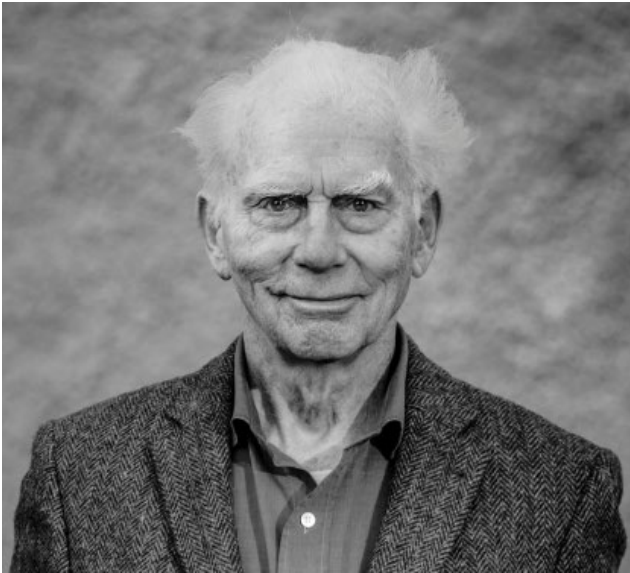
Anna Froster, biolog, journalist och författare. Hon ska skriva en populärvetenskaplig bok om planetens underjordiska härskare – svamparna – och om hur skogen och i princip alla växter är beroende av samarbete med svampar. Och i förlängningen vi själva.

Fredrik Moberg, doktor i systemekologi och har lång erfarenhet som hållbarhetsexpert och miljökommunikatör. Han ska skriva en bok om biomimikry, ett tvärvetenskapligt fält som studerar naturens bästa idéer som vi kan inspireras av för att bidra till en hållbar framtid och lösa mänskliga problem.

NATUR & KULTURS
**ARBETSTIPENDIUM
POPULÄRVETENSKAP**

Natur & Kulturs populärvetenskapliga stipendium delas ut för fjärde gången. Bokprojekten ska vända sig till allmänheten för att förmedla vetenskapliga rön och bidra till samtal och spridning av forskning. Fyra stipendier om 100 000 kr vardera delas ut under tidig höst.

Cullbergstipendiet är ett resestipendium som är instiftat av Johan Cullberg, författare och professor i psykiatri. Stipendiet delas ut i samarbete med Svenska Psykiatriska Föreningen och ska stimulera till fördjupat kliniskt tänkande med inriktning på vuxenpsykiatri, rättspsykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri.

Stipendiaterna delar på 180 000 kr i resestipendier för att hämta hem kunskaper från psykiatrin utomlands.

Fredrik von Beetzen, ST-läkare vid Psykiatri Nordväst i Stockholm, ska besöka National Center for Mental Health i Manila, Filippinerna, för att studera utvecklingen inom den psykiatriska vården och hur sociokulturella faktorer påverkar stigman kring psykisk ohälsa.

Spyridon Baltzis, ST-läkare vid Vuxenpsykiatri i Helsingborg, ska vistas vid Icahn School of Medicine at Mount Sinai i New York, för att studera bakomliggande genetiska, molekylära och psykofarmakologiska mekanismer vid smärta, depression och beroende.

Maria Unenge Hallerbäck, överläkare vid Barn- och ungdomspsykiatri och forskningsledare i Region Värmland, ska besöka Seaver Center for Autism Research and Treatment vid Icahn School of Medicine at Mount Sinai i New York för att ta del av deras arbete med barn och ungdomar med autism.

Björn Serrander, ST-läkare på Barn- och ungdomspsykiatriska kliniken, Sahlgrenska universitetssjukhuset, ska besöka University of California San Francisco Department of Psychiatry för att studera utredning av och behandlingsprogram för adhd bland barn och ungdomar.

Alexander Lohoff, ST-läkare vid Prima Barn i Stockholm, ska besöka Careggi University Hospital, Florens och University of Naples Federico II, Neapel för att ta del av arbetet mot psykisk ohälsa hos personer med könsinkongruens i Italien.

NATUR & KULTURS
**SÄRSKILDA
STIPENDIUM**

Natur & Kulturs särskilda stipendium går till personer som utmärker sig särskilt inom litteraturen i Sverige och ges för uppmuntran till fortsatt kvalificerat litterärt arbete. 100 000 kr per stipendiat delas ut av stipendiekommittén i december varje år.

Ashraf Bagheri är journalist, författare, redaktör och förläggare från Teheran, Iran. Sedan i maj 2018 bor hon i Uppsala där hon arbetar som fristadsförfattare.

Helena Granström är författare och kulturskribent med bakgrund inom fysik och matematik. Hon skriver regelbundet för Expressen och Svenska Dagbladet.

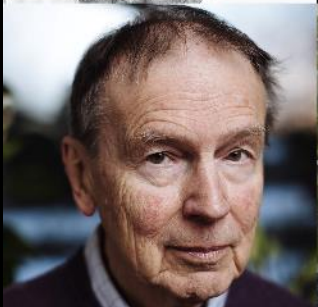
Cecilia Hansson är författare, journalist och översättare från tyska. Hon skriver regelbundet om Centraleuropa i Svenska Dagbladet.

Johan Heltne är författare, skribent och musiker. Han senaste roman *Emil* handlar om en man som döms och sedan frias för våldtäkt, en händelse han inte minns.

Eija Hetekivi Olsson är författare, dramatiker och lärare. Hon skriver även dramatik och handleder unga tjejer i skrivande.

Josefin Holmström är författare och har en doktorsexamen i engelsk litteratur från universitetet i Cambridge. Hon är återkommande skribent i Svenska Dagbladet.

Göran Sonnevi är poet och översättare. Han debuterade 1961 med diktsamlingen *Utfört* och har genom åren kommit ut med ett tjugotal verk.

Sara Stridsberg är författare och dramatiker. Hon har gett ut fem romaner varav den senaste *Kärlekens Antarktis* under 2018.

John Swedenmark är essäist, översättare och redaktör. Han har främst översatt från isländska, franska och engelska.

Stiftelsens stöd 2019

Stiftelsen Natur & Kultur ger bidrag genom tre olika former: stipendier, pris och stöd. 2019 fördelades **8 754 000 kr** i stöd till organisationer, en ökning med drygt 1,5 miljoner kr från 2018.

Stiftelsen Natur & Kultur stöder ideella organisationer och föreningar som bidrar till en starkare demokrati.

Med stöden vill vi:

- verka för bildning och utbildning
- motverka totalitära krafter
- verka för demokrati och humanism
- tillgängliggöra forskning

Stöden som fördelas ska stämma överens med stiftelsens urkund. Våra fokusområden är **bildning** och **demokrati**. I högsta mån vill vi ge stöd till organisationer som verkar långsiktigt i Sverige och vi strävar efter att *nå dem som har långt till boken.*

Svenska PEN	s. 19
Segerstedtinstitutet	s. 20
Expo	s. 20
Teater Fryshuset	s. 21
Förenade förorter	s. 22
Fanzingo	s. 22
Hello World!	s. 23
SSE Literary Agenda	s. 23
Tjejers rätt i samhället	s. 24
Tjejer i förening	s. 24
Helamalmö	s. 25
Göteborgs Litteraturhus	s. 25
Raoul Wallenberg Academy	s. 26
VoxUkraine	s. 26
Civil Rights defenders	s. 27
Prix Voltaire/ IPA	s. 27
Psykologiscenen på Bokmässan	s. 28
Läs-och skrivkonferensen	s. 28
Vetenskapsfestivalen	s. 28
Dyslexikongressen	s. 28
Höj Rösten Politikerskola	s. 29
Röda Korsets Ungdomsförbund	s. 29

Svenska PEN

Svenska PEN:s uppdrag är att försvara det fria ordet och ge stöd till hotade författare. De driver kampanjer för hotade och fängslade författare, opinionsbildande arbete kring yttrandefrihetsfrågor i media och fungerar som kunskapsresurs för andra organisationer och myndigheter. Organisationen bistår även författare och journalister som på grund av sitt arbete i hemlandet har tvingats söka asyl i Sverige. Ett syfte med Natur & Kulturs samarbete är att göra Svenska PEN till en starkare aktör i Sverige och förnygra medlemsbasen.

På Fängslade författares dag 15 november tilldelade Svenska PEN Gui Minhui Tucholskypriset i hans frånvaro. Prisutdelningen fick stor uppmärksamhet i svensk och internationell media eftersom Kinas ambassad uttalade hot mot Svenska PEN och kulturminister Amanda Lind.

Elnaz Baghlanian är chefredaktör för Svenska PEN:s internationella nättidskrift PEN/Opp och medverkar i ett avsnitt av Natur & Kulturs podd Kurage.

Stiftelsen Natur & Kultur ger ett verksamhetsstöd till Svenska PEN sedan 2018 och 2019 gavs dessutom ett stöd för att arrangera organisationens världskongress 2020 i Stockholm.

2020 Uppsala: The power of words: ensuring freedom of expression in a time of polarisation

Svenska PEN står värd för PENs internationella kongress som kommer att äga rum i Uppsala 8–11 september 2020. Kongressen blir en kraftsamling för att möta de stora utmaningar yttrandefriheten står inför i dag. I samband med kongressen arrangeras även scensamtal, paneldebatter och andra litterära event som är öppna för allmänheten.

Kongresser har tidigare arrangerats i Sverige 1946 och 1978.

Segerstedtstitutet

Segerstedtstitutet är ett nationellt resurscentrum som har till uppdrag att bidra till ökad kunskap kring förebyggande arbete mot våldsutövande ideologier, våldsutövande strukturer samt rasistiska organisationer.

Doktoranden Ola Flennegård vid Segerstedtstitutet vid Göteborgs universitet forskar sedan januari 2019, om elevers kunskapsutveckling då de besöker Förintelsens minnesplatser. Forskningen ska generera kunskap inom det pedagogisk-didaktiska området elevresor till Förintelsens minnesplatser och tillföra kunskaper med bäring på minnet och bruk av Förintelsen, dels om den svenska nationella kontexten, dels om lärares praktik och elevers lärande.

Natur & Kultur ger stöd till en forskartjänst i fyra år.

Expo

En oberoende kraft

Hotet mot demokratin är ständigt närvarande och på flera platser i världen etablerar sig populistiska partier som utmanar demokratiska värderingar. Stiftelsen Expo arbetar med att försvara demokratiska värderingar genom journalistisk granskning och förebyggande arbete, samt med olika former av utbildning. Expo har Skandinaviens största datamaterial om högerextrema organisationer, vilket är en viktig källa för forskare, journalister och studenter.

Under 2019 blev Expo en del av det europeiska nätverket Civil Society Collaboration to Counter Racial and Religious hatred in Europe för att stärka samarbetet mellan systerorganisationer i Frankrike, Italien, Tyskland, Polen och Sverige. Expo har under senare år ökat sin granskning av och utbildning kring antidemokratiska grupper digitala mobilisering.

Stiftelsens Natur & Kultur ger ett övergripande stöd till Expos verksamhet.

Teater Fryshuset

Natur & Kulturs stöd till Teater Fryshuset ger dem konstnärlig frihet i arbetet med att göra vittnesmålsteater genom dokumentära processer från socio-ekonomiskt utsatta miljöer i Sverige.

Under 2019 har föreställningen *Bye Bye Bror* arbetats fram genom att de konstnärliga ledarna Emil Adsten Rosén och Ulf Stenberg har intervjuat män om våld. Föreställningen ger en inblick i vardagen för dem som lever i en kriminell miljö, vad det faktiskt innebär att lämna och vad den nya verkligheten kräver av en. Turné i samarbete med Riksteatern är planerad med 30 föreställningar våren 2020 samt på Dramaten.

Tendens i Sveriges Radio P1 har gjort en kortdokumentär i fyra delar om processen med att skapa *Bye Bye Bror*. Emil Adsten Rosén och Ulf Stenberg medverkar även i Natur & Kulturs podd *Kurage*.

Skådespelarna Robin Stegmar och Alexander Abdallah medverkar i pjäsen.

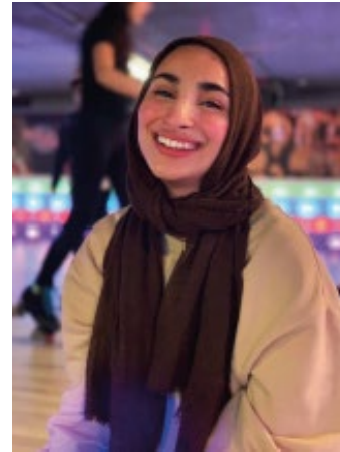
Förenade förorter

Ortens bästa poet är en tävling i poetry slam som startades 2015 av Förenade förorter. De medverkande tävlar genom att läsa upp sin poesi för publik. Syftet med verksamheten är att uppmuntra och entusiasmera ungdomar i socioekonomiskt utsatta områden att arbeta med och lyssna på poesi. Under 2019 förändrades tävlingskonceptet så att det genomförs tillsammans med lokala samarbetspartners.

I Stockholm arrangerades evenemang i samarbete med Kulturhuset Stadsteatern och i Växjö i samarbete med Det fria ordets hus och i Enköping med stadsbiblioteket.

2018 inleddes ett treårigt samarbete med ambitionen att Förenade förorter kan driva och utveckla Ortens bästa poet.

FANZINGO

“DET ÄR DAGS ATT FÖRORTSBORNA FÅR BERÄTTA SINA EGNA HISTORIER”

”Orten – mer än vad du tror” Programledare Aleyna Kaya möter förortsbor som ger sina perspektiv på konstnärskap, psykisk ohälsa och vikten av utbildning.

Fanzingo är ett mediehus i Alby, Botkyrka kommun, som vill sprida nya röster och perspektiv. Målgruppen är unga och andra underrepresenterade grupper i framför allt socioekonomiskt utsatta områden som vill producera media och bidra till en bredare bild av samtiden.

Fanzingo har vuxit stort de senaste två åren och gör uppdrag för SVT, Sveriges Radio och UR. Under 2019 har Fanzingo anställt 11 unga korrespondenter från olika delar av landet.

Natur & Kultur ger ett allmänt stöd till verksamheten.

Hello World!

Verksamheten riktar sig till barn och ungdomar 8–18 år från hela Sverige som vill lära sig mer om digitalt skapande. Natur & Kultur ger 20 unga personer var sitt stipendium för att delta i sommarläger och så kallade meetups under året. Genom stipendierna vill Natur & Kultur bidra till en ökad mångfald inom IKT-branschen och ge alla, oavsett socioekonomisk bakgrund, en möjlighet att medverka.

Hello World! arrangerade sommarläger under 9 veckor i Stockholm och 3 veckor i Göteborg. Under året hölls också meetups på söndagar i bland annat Stockholm, Göteborg och Växjö.

Det treåriga stödet inleddes 2018.

SSE Literary Agenda

De studenter som utexamineras från Handelshögskolan i Stockholm har en mycket god representation bland beslutsfattare i Sverige. Programmet SSE Literary Agenda syftar till att påverka framtida ledare att bli mer empatiska och bredda deras perspektiv genom att läsa skönlitteratur.

Studenterna läser sju utvalda böcker under läsåret som diskuteras i bokcirkel och författare deltar i scensamtal på skolan.

Stödet är treårigt och inleddes 2018.

READING LIST SSE LITERARY AGENDA 2018/2019

A Storm Blew in from Paradise
by Johannes Anuyru

Blackwater by Kerstin Ekman

The Reluctant Fundamentalist
by Mohsin Hamid

Another Life by Theodor Kallifatides

The Vegetarian by Han Kang

Purge by Sofi Oksanen

The Buddha in the Attic by Julie Otsuka

2019:

Machines Like Me
– Ian McEwan

The Underground Railroad
– Colson Whitehead

Tjebers rätt i samhället, TRIS

TRIS arbetar både förebyggande och akut mot hedersrelaterat våld och förtryck.

De arrangerar läxhjälp, sportaktiviteter och samtalsterapi och driver ett skyddat boende för personer som lever i en hederskontext.

Under 2019 har olika kulturformer introducerats med särskilt fokus på kultur i Uppsala län. Bland annat har man hållit workshops i eget skapande och besökt en mängd olika kulturverksamheter såsom bio, musik, rundvandringar och museibesök.

2019 var tredje året i ett treårigt samarbete.

Tjejer i förening TiF

Tjejer i förening arbetar i Rosengård och erbjuder kostnadsfria fritidsaktiviteter för tjejer för att öka deras delaktighet i föreningslivet. De håller tre olika typer av utbildningar i jämställdhet, diskriminering och demokrati för skolor, föreningar och företag i hela Malmö.

Föreningen utbildar och engagerar unga ledare i mänskliga rättigheter. 2020 byter organisationen namn till **Tillsammans i förening.**

Mirlinda Abazaj, en av verksamhetsledarna för Tjejer i förening, i podden *Kurage: Tjejerna i Rosengård har inte samma tillgång till fritidsaktiviteter som killarna. Det arbetar Tjejer i förening för att förändra. Man söker upp tjejer i skolorna, visar på vägar in i föreningslivet, utbildar i jämställdhet. Och man möter motstånd. "Man blir så arg", säger Tjejer i förenings Mirlinda Abazaj, "när kvinnor är emot sina egna rättigheter." Om det tröga arbetet med att förändra attityder – och glädjen när man lyckas.*

7. Att känna sig värd
– med Mirlinda Abazaj

Helamalmö

Helamalmö arbetar för att fler barn och unga ska få en meningsfull fritid. På fem mötesplatser i socialt utsatta områden i Malmö erbjuder de en meningsfull fritid med vuxna som ser de unga.

I den nya mötesplatsen i Nydala ger de en känsla av sammanhang, samhörighet och egenmakt och gemensamt skapar de en positiv bild av Nydala. Helamalmö bedriver bland annat ett ledarskapsprogram för unga.

På Mötesplats Helamalmö i Nydala är aktiviteten stor med bland annat dans, föreläsningar, bokdiskussioner och frukostservering. En mängd olika samarbeten har inletts under året och föreningen och företrädare för den har syns i medier och i föreläsningar. Som svar på en kritiserad film från Staffanstorp producerade Helamalmö en film och inlägget **#viärpåriktigt** som fick stor spridning. Budskapet är att visa att inkludering och delaktighet skapar jämlikhet och främjar relationer.

Natur & Kulturs stöd till Helamalmö går till den nystartade verksamheten i Nydala. Stödet är treårigt och inleddes hösten 2018.

Göteborgs Litteraturhus

Qalam är en skrivarskola med Johannes Anyuru som kursledare och Mer än ord leds av Vic Vem. Göteborgs Litteraturhus sammanför de båda poesiskolorna i Göteborg för program och seminarium under hösten och vintern 2019.

Stiftelsen gav stöd till samverkan mellan de tre aktörerna och till deras publika arrangemang. Poesiskolorna ger unga röster i förorten möjlighet att höras.

Natur & Kultur ger stöd till Raoul Wallenberg Academys pedagogiska program "Kubprogrammet", som främjar lärande om demokrati och alla människors lika värde för gymnasieelever.

Programmet består av svarta kuber i stål, en för varje artikel i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Kuberna används på skolorna för att lyfta frågor som rör allas lika värde. Elever använder sin kreativitet och gestaltar fritt inuti kuben hur de kan stå upp för sin mänskliga rättighet med hjälp av text, bild, film eller teater. Arbetet avslutas i samband med Raoul Wallenbergs dag då kuberna samlas i en utställning i Stockholm.

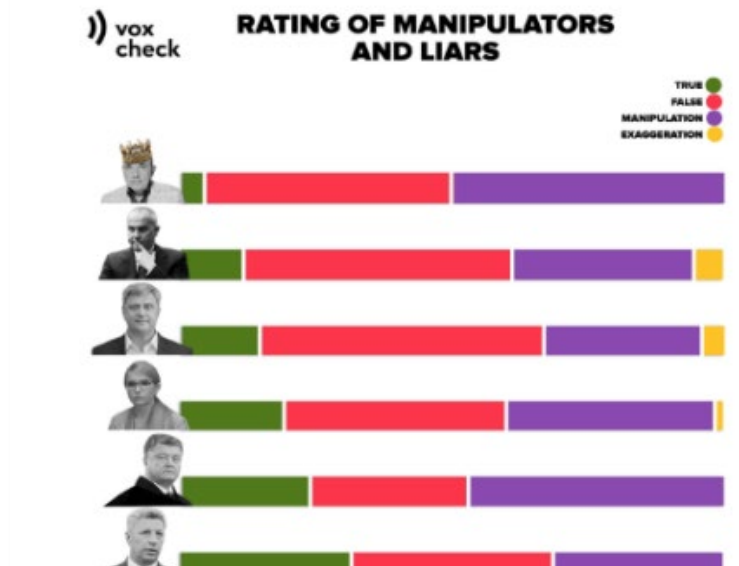
Det treåriga stödet inleddes 2017 och går till att subventionera skolornas avgift för kubprogrammet.

VoxUkraine

Verksamheten har som huvudsyfte att öka kvalitén på ukrainsk medierapportering, vilken präglas av allt för mycket faktafel, brist på källkontroll, politisk infiltration och propaganda. Verksamheten har bland annat stöttat webbforum och internationellt nätverk samt ökat utbildningsnivån kring hur man bäst belyser ekonomiska frågor i Ukraina.

Stödet ges direkt till VoxUkraine, men med stöd och rådgivning av Stockholm Institute of Transition Economics på Handelshögskolan i Stockholm (SITE). Stödet inleddes 2017 och är treårigt.

The Biggest Liars and Truth Tellers

Civil Rights Defenders

Organisationen driver globala program som möjliggör metoder för snabbt agerande när människorättsförsvare världen över utsätts för hot.

Natur & Kultur gav ett ekonomiskt stöd 2018 för en kartläggning av hotbilden och behovet av stöd vid hot mot fria aktörer och oberoende opinionsbildare i Sverige. Rapporten presenterades på ett lunchseminarium den 13 maj. Innehållet i rapporten fick stort genomslag i media och har underlättat arbetet med att påverka beslutsfattare att införa utökat stöd.

I rapporten presenteras ett antal rekommendationer, däribland:

- Att arbetsgivare tar större ansvar för medarbetare som utsätts för hot.
- Kompetensutveckling och stärkt samverkan mellan rättsvårdande myndigheter kring frågor om hot och hat.
- Att aktörer utan uppdragsgivare får tillgång till en kontaktpunkt som kan erbjuda stöd, utbildning och åtgärder inom säkerhetsområdet.

Prix Voltaire IPA

Den fängslade egyptiska förläggaren **Khaled Lutfi** tilldelades Prix Voltaire 2019.

Prix Voltaire är ett pris som försvarar yttrandefriheten och uppmärksammar utsatta författare och förläggare som tystas och förtrycks.

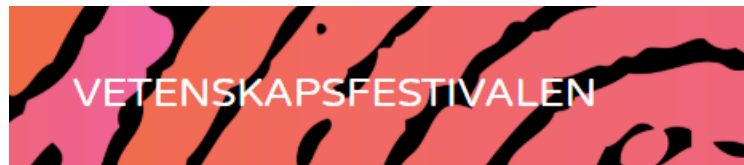
International Publishers Association (IPA) är världens största federation av förlagsföreningar och representerar tusentals enskilda utgivare runt om i världen. IPA främjar och försvarar upphovsrätten, friheten att publicera som en grundläggande aspekt av den mänskliga rätten till yttrandefrihet samt verkar för främjande av läskunnighet och läsning.

Stiftelsen Natur & Kultur ger stöd till Prix Voltaire ihop med andra stora nordiska bokförlag fram till och med 2022.

Scener och seminarier

Natur & Kultur gav ett ekonomiskt stöd till **Psykologiscenen** på Bokmässan i Göteborg och till **Natur & Kulturs läs- och skrivkonferens** i Stockholm 2019.

Vetenskapsfestivalen har ett brett program under två veckor i Göteborg. Olika kreativa aktiviteter inom tvärvetenskap erbjuds för alla åldrar och mycket är gratis för besökare. Stiftelsens treåriga stöd till Vetenskapsfestivalen inleddes 2017, då Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris delades ut för första gången.

Den Nionde nordiska kongressen om dyslexipedagogik - Svenska Dyslexistiftelsen och Svenska Dyslexiföreningen anordnar kongressen tillsammans med Göteborgs och Stockholms universitet, som planerades till augusti 2020. Med anledning av COVID-19 är kongressen framflyttad till augusti 2021.

Ingen ska behöva komma efter

Nya stöd 2019

HÖJ RÖSTEN

Höj Rösten Politikerskola (HRP) startade 2016 och är en partipolitiskt obunden ledarutbildning med målet att skapa systemisk förändring på lång sikt

Natur & Kultur ger stöd för läsåret 2020-2021, med eventuell förlängning ytterligare två läsår, för att bidra till att vitalisera demokratin genom breddad rekrytering och skolning av framtidens politiska ledare

Röda Korsets ungdomsförbund åker runt i gymnasieskolor och i eftergymnasial verksamhet i hela landet med rollspelet "På flykt". Rollspelet låter elever "uppleva" hur det är att tvingas fly i dramaövningar som leds av workshopledare. Syftet är att ge unga människor en ökad förståelse "som känns i magen" av vad det innebär migrera; att ge ett mänskligt ansikte åt statistiken och siffrorna. Till rollspelet hör ett utbildningspass om mänskliga rättigheter och asylrätt.

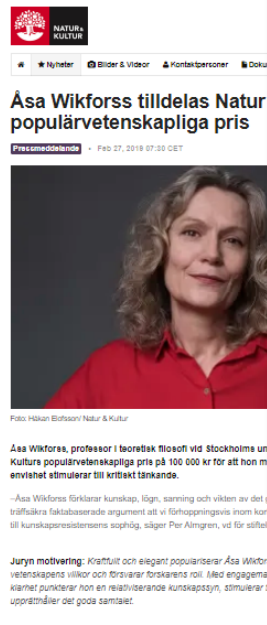
Natur & Kultur ger ett ettårigt stöd till "På flykt" som ska genomföras under 2020.

Stiftelsen kommunicerar

Vårt mål är att vara transparenta och tydligt kommunicera stiftelseverksamheten. Våra största kommunikationskanaler är nok.se, pressmeddelanden via MyNewsdesk och Natur & Kulturs konton på Instagram, Facebook, LinkedIn och Twitter. Under 2019 har vi startat ett nyhetsbrev och podden Kurage.

Under 2019 uppdaterade vi vår folder som beskriver verksamheten mer kortfattat och mer aktuellt än den tidigare skriften *En oberoende kraft*. Vi har även gjort annonser som publicerats i Natur & Kulturs kataloger och för externa nyhetsbrev och sajter.

MyNewsdesk

Åsa Wikfors tildelas Natur populärvetenskapliga pris
 Feb 27, 2019 07:30 CET

Åsa Wikfors, professor i teoretisk filosofi vid Stockholms universitet, har tildelats Natur & Kulturs populärvetenskapliga pris på 100 000 kr för att hon med sin senaste bok, *Vargattacken*, utmanar den rådande bilden av djuren i naturen. Priset delas ut av Stiftelsen Natur & Kultur.

Facebook

Natur & Kultur
 Publicerat av Karin Tengby · 6 december 2019

Stort grattis Ashraf Bagheri, Helena Granström, Cecilia Hansson, Johan Hellne, Eija Hetekivi Olsson, Josefín Holmström, Göran Sonnevi, Sara Stridsberg och John Swedenmark!

MYNEWSDESK.COM
Nio författare tildelas Natur & Kulturs särskilda stipendium
 Stiftelsen Natur & Kultur tilldelar Ashraf Bagheri, Helena Granström, Cecilia Hansson, Johan Hellne, Eija Hetekivi Olsson, Josefín Holmström, Göran Sonnevi, Sara Stridsberg och John Swedenmark!

3 660 Personer som nåts
 467 Interaktioner

Twitter

Natur & Kultur @naturochkultur · 6 sep. 2019
 "Bra översättning är viktig för att vi ska släppa in mer av världen i oss."
 Grattis till priset Årets översättning Linda Östergaard!
nok.se/priser-stipend...

LinkedIn

Natur & Kultur
 2 383 följare
 6 mån ·

Högerpopulism i Champagne, drogepidemi i Mölndal, biografi över en svensk nazistledare och livet i kalifatets ruiner: detta är några av de teman som uppmärksammas med årets litterära arbetsstipendier.

Nyhetsbrev

STIFTELSEN
 PRISER, STIPENDIER & STÖD

Ett nyhetsbrev med det senaste från stiftelsen Natur & Kultur.

Debattbokspriset 2019 tilldelas Lars Berge för Vargattacken

Med entrigen research och nyansrikedom avslöjar att vargattacken i förstå och tolka naturen, tillsammans med vårt eget flockbetedende, hindrar oss från att se även de tydligaste varningstecken – med förödande konsekvenser för både människor och djur.

Stort grattis, Lars och tack för en fascinerande bok.

Vargattacken (Albert Bonniers förlag) handlar om en tragedi på en arbetsplats: 2012 miste en djurskötare sitt liv inne i varghagnet. Förklaringen till att det kunde gå som det gick är djurparkens "formansklipande" av vargen och idén om att människa och...

Sök stipendium!

Stiftelsen Natur & Kultur erbjuder arbetsstipendier på vardera 100 000 kr för litterära verk och inom populärvetenskap.

Mer info och ansökan: nok.se

Skicka in ansökan senast 1 maj

EN OBEROENDE KRAFT

STIFTELSEN NATUR & KULTUR 2019

30

Stiftelsen kommunicerar i Kurage

Under 2019 startade vi podden Kurage för att fördjupa kommunikationen och inspirera till samhällsengagemang. I Kurage samtalar vi med drivna och hängivna personer i vårt nätverk bland pristagare, stödmottagare, stipendiater och författare, som på olika sätt arbetar för att stärka vår demokrati. Till Kurage har vi även producerat filmer till sociala medier och annonser.

Vi som har arbetet med stiftelseverksamheten 2019

Karin Tengby, projektledare

Nina Eidem, förläggare

Åsa Ehrnholm, stiftelseassistent

Ulla Vedin, ekonomidirektör

Per Almgren, vd

nok.se

stiftelsen@nok.se

08-453 86 00

En oberoende kraft

Förlaget Natur & Kultur är en stiftelse som utan ägare kan agera självständigt och långsiktigt. Vårt mål är att genom stöd, inspiration, utbildning och bildning verka för tolerans, humanism och demokrati.